

θεωρίας τῆς γνώσεως τοῦ Πύρρωνος. Ἐν συνεχείᾳ ἡ κατ' ἐξοχὴν παράθεσις τῶν καταλλήλων κειμένων, ἐναρμονιζομένων μετὰ τῆς εἰδικῆς καὶ πλήρους, ἀλλὰ ἀκριβεστάτης βιβλιογραφίας καθιστοῦν τὴν ἀνωτέρω πραγματικὴν πηγὴν διὰ τοὺς ἐν μέλλοντι χρόνῳ ἐνασχολούμενους περὶ τὴν Πυρρώνειον «Σκέψιν» καὶ φιλοσοφίαν, τῆς ὁποίας κατ' ἐμὲ ἡ ἀνωτέρω «Σκέψις» ἐνυπάρχει πλήρως ἢ ἐν μέρει καὶ εἰς τὴν ἔκφρασιν τοῦ Καρτεσιῶ «Cogito ergo sum»¹.

Τέλος ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος τοῦ Γάλλου τῆς φιλοσοφίας ἱστοριογράφου θὰ κατευθύνῃ ἐπὶ πολὺ χρόνον, τόσον τοὺς διδάσκοντας, ὅσον καὶ τοὺς διδασκόμενους εἰς τὴν μελέτην καὶ ἔρευναν περὶ τὸν Πύρρωνα ἀλλὰ καὶ τῶν Σκεπτικῶν φιλοσόφων ἐν γένει.

A. N. ΖΟΥΜΠΟΣ

Catherine Collobert: *L' Être de Parménide ou le Refus du Temps* (πρόλογος τοῦ Marcel Conche), σσ. 299 ἐκδόσεις Kimé, Paris 1993.

Ἡ Catherine Collobert, διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων I (Panthéon - Sorbonne) ἐξέδωκε κατ' αὐτὰς τὸ ἀνωτέρω σύγγραμμα, τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ εἶναι τοῦ Παρμενίδου ἢ ἡ ἀρνησις τοῦ χρόνου».

Τὸ βιβλίον προλογίζει ὁ ὁμότιμος καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας τῶν Παρισίων κ. M. Conche καὶ διαιρεῖται, πλὴν τοῦ προλόγου εἰς δύο μέρη, ἀφοῦ βεβαίως ἐνυπάρχει καὶ τὸ γνωστὸν ποίημα τοῦ Παρμενίδου μετὰ τῶν πηγῶν· κείμενον καὶ ἐρμηνεῖα· εἰσαγωγή. Ἐν συνεχείᾳ ἀκολουθεῖ τὸ πρῶτον μέρος μετὰ τριῶν κεφαλαίων· ἐν συνεχείᾳ τὸ δεύτερον μέρος μετὰ τεσσάρων κεφαλαίων, εἶτα τὸ συμπέρασμα, ἢ βιβλιογραφία, ὁ πίναξ χωρίων ἀρχαίων συγγραφέων, ὁ πίναξ ὀνομάτων καὶ ὁ πίναξ περιεχομένων.

Ἡ Παρμενίδειος διδασκαλία ἐκτίθεται ἐν τῷ ποιήματι τοῦ φιλοσόφου καὶ μάλιστα μετὰ κριτικοῦ ὑπομνήματος (πρβ. καὶ τὴν "avertissement" τῆς συγγραφῆς σ. 9) καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀναπτύσσονται καὶ ἐρμηνεύονται ἐξ ἐπόψεως πλάτους καὶ βάθους αἱ διάφοροι ἔννοιαι, αἵτινες συνιστοῦν καὶ συνθέτουν τὴν ὅλην τοῦ φιλοσόφου θεωρίαν, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὰς κρατούσας θέσεις καὶ ἀντιθέσεις αὐτῆς· αἱ ἄμεσοι καὶ ἔμμεσοι πηγαί, ὡς καὶ ἡ μέχρι τοῦδε νεωτέρα ἔρευνα καθιστοῦν τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀπαραίτητον διὰ τὴν περαιτέρω σπουδὴν καὶ μελέτην τῆς αὔριον ἄξιον σημειώσεως τυγχάνει, ὅτι ἡ συγγραφεὺς ἀντλεῖ ἀμέσως τὴν Παρμενίδειον θεώρησιν ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ κειμένου τοῦ Ἐλεάτου φιλοσόφου καὶ «τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν» δέον ἢ ἐργασία αὐτὴ νὰ ἀποτελέσῃ ἐν "Corpus" διὰ τοὺς ἐν μέλλοντι χρόνῳ μελετητὰς τῆς φιλοσοφίας τοῦ «εἶναι». Δικαίως λοιπόν, ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος προλογίσας καθηγητὴς ἐκφράζει εὐχαριστίας πρὸς τὴν συγγραφέα διὰ τὴν ἀξιόλογον αὐτῆς ἐργασίαν· ὄντως ἡ ἀνωτέρω τυγχάνει, ὡς φαίνεται καρπὸς πολυετοῦς μελέτης, ἀλλὰ καὶ ἐμπειρίας περὶ τὴν προσωπικὴν διανόησιν καὶ ἄπτεται ἀκόμη τὰ μέγιστα καὶ τοῦ φιλολογικοῦ χώρου.

Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον, ἐὰν καὶ ἡ ὑπὸ ἐκδοσιν νέα μελέτη τῆς ἐν λόγῳ καὶ δὴ «ἐπὶ τῆς φιλοσοφίας τοῦ Ὀμήρου» τύχη τῶν αὐτῶν ἐπαινετικῶν κρίσεων, σχολίων, ἀλλὰ καὶ διακρίσεων.

A. N. ΖΟΥΜΠΟΣ

1. Πρβ. A. N. Ζούμπος: Ἡ Πυρρώνειος «Σκέψις» ἐναντι τῆς «Σκέψεως». Πρακτικὰ Δ' Διεθνoῦς Συνεδρίου Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν 1990 τόμ. I, σ. 163 κ. ἐξῆς.